

УДК 346.26(477)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ<http://orcid.org/0000-0001-6014-9999>

Капранова Лариса Григорівна, завідувач кафедри економічної теорії та підприємництва, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», доцент, к.е.н.

Капранов Максим Андрійович, магістр зі спеціальності «Якість, стандартизація та сертифікація», ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

Larysa Kapranova, Head of the Department of Economic Theory and Entrepreneurship, SHEU «PRIAZOVSKYI STATE TECHNICAL UNIVERSITY», PhD, Associate Professor
Maksym Kapranov, Master in "Quality, Standardization and Certification", SHEU «PRIAZOVSKYI STATE TECHNICAL UNIVERSITY»

L. Kapranova, M. Kapranov. Modern tendencies of development of business in Ukraine.

The article makes an attempt to reveal the modern world trends occurring in the global economic environment. It is proved that the trends of modern development of the Ukrainian economy are the rapid growth of business activity of small and medium-sized businesses. In conditions that nowadays in Ukraine small and medium business can become the main element that can lead Ukraine's economy out of crisis and ensure further rapid growth. It is concluded that Ukraine is on the sidelines of the development of the digital global economy, taking the place of an outsider. It is determined that the development of modern enterprise in Ukraine is first of all the development of small business, because it has significant advantages over big business. Small business is characterized by management methods - simplicity, flexibility in decision-making, lack of bureaucracy, in some cases, combining management and ownership functions. A very important role is played by the human factor. The implementation of technical and business ideas, the common cause, the profit motive attract people, allowing to achieve high performance indicators.

Капранова Л. Г., Капранов М. А. Сучасні тенденції розвитку підприємництва в Україні.

В статті зроблена спроба виявити сучасні світові тенденції що відбуваються у глобальному економічному середовищі. Доведено, що тенденціями сучасного розвитку економіки України є стрімке зростання ділової активності малого та середнього бізнесу. В умовах, що склались на даний час в Україні малий та середній бізнес може стати основним елементом, який здатний вивести економіку України з кризи та забезпечити подальше стрімке зростання. Зроблено висновок, що Україна остається на узбіччі розвитку цифрової глобальної економіки, посідаючи місце аутсайдера. Можна визначити, що розвиток сучасного підприємництва в Україні, це в першу чергу розвиток малого бізнесу, бо він має істотні переваги перед велим бізнесом. Малий бізнес відрізняється методами управління - простотою, гнучкістю прийняття рішень, відсутністю бюрократичного апарату, в деяких випадках суміщенням функцій управління і володіння. Дуже важливу роль тут відіграє людський фактор. Реалізація технічних і ділових ідей, спільна справа, мотив прибутку приваблюють людей, дозволяючи домогтися високих показників продуктивності праці.

Капранова Л. Г., Капранов М. А. Современные тенденции развития предпринимательства в Украине.

В статье сделана попытка выявить современные мировые тенденции происходящие в глобальной экономической среде. Доказано, что тенденциями современного развития экономики Украины является стремительный рост деловой активности малого и среднего бизнеса. В условиях, что склались в настоящее время в Украине малый и средний бизнес может стать основным элементом, который способен вывести экономику Украины из кризиса и обеспечить дальнейший стремительный рост. Сделан вывод, что Украина пребывает на обочине развития цифровой глобальной экономики, занимая место аутсайдера. Определено, что развитие современного предпринимательства в Украине, это в первую очередь развитие малого бизнеса, потому что он имеет существенные преимущества перед крупны бизнесом. Малый бизнес отличается методами управления - простотой, гибкостью принятия решений, отсутствием бюрократического аппарата, в некоторых случаях совмещением функций управления и владения. Очень важную роль здесь играет человеческий фактор. Реализация технических и деловых идей, общее дело, мотив прибыли привлекают людей, позволяя добиваться высоких показателей производительности труда.

Постановка проблеми. Розвиток сучасної світової економіки не стоїть на місці. З розвитком інтернету і програм що дозволяють здійснювати платежі «не виходячі з дому», швидкість здійснення бізнес-угод з кожним роком збільшується у всьому світі. На зміну великим підприємствам приходять міні-компанії які є більш мобільними у бізнес середовищі що постійно змінюється.

Сьогодні світ вже багато в чому не той, яким він був лише кілька років тому. Проблеми, що постають перед світовою спільнотою - економічні, гуманітарні, екологічні, - різні за своєю природою, але у них є важливі спільні риси. По-перше, вони ставлять під загрозу успіхи в області розвитку, досягнуті ціною чималих зусиль в останні десятиліття; а по-друге, їх неможливо утримати від поширення за межі будь-якої окремо взятої країни.

Результати дослідження. Тенденціями сучасного розвитку економіки України є стрімке зростання ділової активності малого та середнього бізнесу. В умовах, що склалися на даний час в Україні малий та середній бізнес може стати основним елементом, який здатний вивести економіку України з кризи та забезпечити подальше стрімке зростання. Не можливо заперечувати що, економіка сучасного світу стала розвиватись більш динамічніше завдяки сучасним цифровим технологіям. Наразі вже йде мова про так звану «цифрову економіку». На думку шведського економіста Кьелла Нордстрема, який вважає, що все, що може бути оцифровано, буде оцифровано. Один світ - одна система. І щоб досягти успіху в ультрасучасному світі вам необхідно стежити за FAANG (Facebook, Amazon, Apple, Netflix, Google). Якщо ви визнаєте, що майбутнє вже настало і бажаєте зростання в найближчі 5-10 років, то потрібна правильна стратегія і навик думати «з майбутнього».

Очікується, що глобальна електронна комерція B2C збільшиться до \$ 1,84 трлн у 2017 році, а в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні буде найвища частка загального обороту електронної комерції B2C. У Китаї як і раніше найбільший ринок електронної комерції B2C з оборотом понад 681 млрд доларів, за яким слідує США з 438 млрд доларів США і Великобританією з 196 млрд доларів.

Як і раніше діють вагомні чинники, що загрожують спадом світової економіки, такі, як слабкість попиту, жорсткість умов на фінансових ринках, спад торгівлі, хронічно низькі ціни на нафту і біржові товари, волатильність потоків капіталу.

Якщо розглядати проблему з точки зору комфортності ведення, то в першу чергу необхідно розглянути такі показники як «простота ведення бізнесу» та «початок бізнесу». Світовим банком було складено рейтинг «Ведення бізнесу» в якому було проаналізовано 190 країн, та зокрема Україна. Рейтинг для всіх країн складений за станом на червень 2016 року. Кожній країні присвоюється відповідна позиція в рейтингу сприятливості умов ведення бізнесу. Рейтинг має 190 позицій. Чим вище позиція країни в рейтингу сприятливості умов ведення бізнесу, тим сприятливіше підприємницьке середовище для відкриття і функціонування підприємства. Позиція кожної країни по рейтингу сприятливості умов для ведення бізнесу визначається через упорядкування сукупної оцінки, отриманої тією чи іншою країною за показником віддаленості від передового рубежу по десяти напрямках. Кожен з напрямків складається з декількох показників, що мають рівне значення для індикатора.

Висока легкість ведення бізнес-рейтингу означає, що нормативна середовище більш сприятлива для початку і функціонування місцевої фірми (табл.1).

Таким чином, (табл. 1.) найбільш сприятливе середовище для ведення бізнесу має Нова Зеландія, Сінгапур, Данія. Україна в рейтингу за показниками що було проаналізовано Світовим банком займає 80 місце за показником легкості ведення бізнесу, 84 місце у сфері оподаткування бізнесу, тощо, очолюючи такі країни як Боснія і Герцеговина, В'єтнам, Катар, тощо. Україна продовжує займати місце аутсайдера.

Таблиця 1.

Рейтинг країн щодо сприятливого середовища для ведення бізнесу

	Країна	Легкість ведення бізнесу	Створення підприємств	Реєстрація власності	Отримання кредитів	Захист міноритарних інвесторів	Оподаткування	Міжнародна торгівля	Забезпечення виконання контрактів
1	Нова Зеландія	1	1	1	1	1	11	55	13
2	Сінгапур	2	6	19	20	1	8	41	2
3	Данія	3	24	12	32	19	7	1	24
4	САР, Гонконг, Китай	4	3	61	20	3	3	42	21
5	Республіка Корея	5	11	39	44	13	23	32	1
6	Норвегія	6	21	14	75	9	26	22	4
7	Великобританія	7	16	47	20	6	10	28	31
8	США	8	51	36	2	41	36	35	20
9	Швеція	9	15	10	75	19	28	18	22
10	Грузія	16	8	3	7	7	22	54	16
11	Німеччина	17	114	79	32	53	48	38	17
12	Ірландія	18	10	41	32	13	5	47	90
13	Австрія	19	111	30	62	32	42	1	10
14	Ісландія	20	34	15	62	22	29	66	32
15	Литва	21	29	2	32	51	27	19	6
16	Канада	22	2	43	7	7	17	46	112
17	Польща	24	107	38	20	42	47	1	55
18	Португалія	25	32	27	101	70	38	1	19
19	ОАЕ	26	53	11	101	9	1	85	25
20	Чеська Республіка	27	81	31	32	53	53	1	68
21	Нідерланди	28	22	29	82	70	20	1	71
22	Франція	29	27	100	82	32	63	1	18
23	Словенія	30	49	34	133	9	24	1	119
24	Китай	78	127	42	62	123	131	96	5
25	Україна	80	20	63	20	70	84	115	81
26	Боснія і Герцеговина	81	174	99	44	81	133	36	64
27	В'єтнам	82	121	59	32	87	167	93	69
28	Катар	83	91	26	139	183	1	128	120

У той же час кардинальним чином змінилися тенденції світового розвитку. У світі помітно зріс добробут, а економічний центр ваги зміщується в бік країн з ринковою економікою. Домінуючу роль в русі капіталу по всьому світу тепер грають приватні інвестиції, а мобілізація внутрішніх ресурсів, особливо в країнах із середнім рівнем доходу, набуває все більшу значимість у порівнянні з офіційною допомогою на мети розвитку. Світ став набагато більш взаємозалежним, і для успішного розвитку в економічній, соціальній та екологічній сферах будуть потрібні набагато більш комплексні, багатогалузеві підходи. [1]

У 2016 році за даним Word Economic Forum Україна посіла 81 місце у Індексі глобальної конкурентоспроможності. До проблемних факторів для ведення бізнесу Word Economic Forum відносить фактори що наведено на рис. 1.

Провідне місце серед факторів що негативно впливають на ведення бізнесу в Україні є в першу чергу корупція, нестабільна державна політика в сфері ведення бізнесу та недосконала податкова політика.

*Побудовано за даними Global Competitiveness Index 2017-2018 edition <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/countryeconomy-profiles/#economy=UKR>

Рис. 1. Фактори що негативно впливають на ведення бізнесу в Україні [2]

Якщо розглядати сучасні тенденції розвитку бізнесу, на думку В.В. Масленнікова, В.Г. Крилова, то можна зазначити той факт, що за останні роки суттєво зросли вимоги, які пред'являються до підприємця в процесі ведення бізнесу. Перерахуємо лише основні чинники, що характеризують нестійкість зовнішнього економічного середовища для фірм усіх розмірів і створюють новий світ міжфірмових відносин:

- велика швидкість технологічного розвитку і нововведень;
- висока вартість досліджень і розробок;
- глобалізація виробництва;
- зміни в обмеженнях та бар'єри торгівлі;
- збільшення взаємозалежності між виробництвами.

Для успішного виживання на ринку та реалізації стратегії розвитку фірма повинна бути гнучкою і динамічною, оскільки ключовий фактор конкуренції сьогодні - час. Крім того, зовнішнє середовище бізнесу стає все більш комплексним та невизначеним, що вимагає вміння швидко адаптуватися і стійкості організації бізнесу. На ринках, що відрізняються високою конкуренцією, існує дві групи контрагентів:

звичайні (разові) контрагенти, які в разі наявності вибору можуть легко звернутися до іншого постачальника;

постійні (лояльні) контрагенти, які взаємодіють на постійній основі і формують особливі вимоги до продукту.

Останню групу контрагентів можна назвати партнерами, спільно з якими відбувається цілеспрямоване управління цінністю продукту для кінцевого покупця. Партнери в мережі бізнесу - запорука його успіху; якщо партнери не узгодили свої економічні інтереси, то важко домогтися результату в завоюванні лояльності покупців. [3]

Висновки. Таким чином, можна визначити, що України остається на узбіччі розвитку цифрової глобальної економіки, посідаючи місце аутсайдера. Можна визначити, що розвиток сучасного підприємництва в Україні, це в першу чергу розвиток малого бізнесу, бо він має істотні переваги перед велим бізнесом. Малий бізнес відрізняється методами управління - простотою, гнучкістю прийняття рішень, відсутністю бюрократичного апарату, в деяких випадках суміщенням функцій управління і володіння. Дуже важливу роль тут відіграє людський фактор. Реалізація технічних і ділових ідей, спільна справа, мотив прибутку приваблюють людей, дозволяючи домагатися високих показників продуктивності праці.

Список використаних джерел:

1. Рейтинг благоприятности ведения бизнеса 2016. Всемирный банк [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://russian.doingbusiness.org/rankings>
2. Global Competitiveness Index 2017-2018 edition [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/countryeconomy-profiles/#economy=UKR>
3. Тенденции современного подхода к управлению бизнесом [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.cfin.ru/management/practice/manage_business.shtml

References:

1. "Rating of favorable business conditions 2016. World Bank", ["Reyting blagopriyatnosti vedeniya biznesa 2016. Vsemirnyy bank"], [electron resource], available at: <http://russian.doingbusiness.org/rankings>
2. "Global Competitiveness Index 2017-2018 edition" [electronic resource], available at: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/countryeconomy-profiles/#economy=UKR>
3. "Tendencies of a modern approach to business management", ["Tendentsii sovremennogo pokhoda k upravleniyu biznesom"], [electronic resource], available at: http://www.cfin.ru/management/practice/manage_business.shtml

Keywords: business, outsider, small business, sustainable development, Internet technologies

Ключові слова: бізнес, аутсайдер, малий бізнес, сталий розвиток, інтернет-технології

Ключевые слова: бизнес, аутсайдер, малый бизнес, устойчивое развитие, интернет-технологии